

ואתם הדבקים

בירור בענין החושש של תקרובת ע"ז בפאורת שמקור שערן מחו"ל

גיליון מס' 2

חוש הריח של מרן הגריא"ל שטיינמן זצוק"ל

שנים רבות היה מרן הגריא"ל שטיינמן זצוק"ל מבקש מאחד המקורבים אליו שיבוא לביתו להבדלה ויברך במקומו על הבשמים, אמנם לא רבים יודעים מהי הסיבה שבגינה איבד מרן את חוש הריח.

היה זה לפני כשמונים שנה בעיר לוצרן שבשווייץ, מרן הגריא"ל שטיינמן זצ"ל היה אז בחור צעיר אשר בס"ד הגיע לפרק 'האיש מקדש' ונשא לאשה את רעייתו הרבנית תמר ע"ה. מיד לאחר החתונה עברו הזוג להתגורר בבקתה קטנטנה אשר היתה בגודל של חדר, ושם החלו את חייהם.

והנה לאחר ימים ספורים הם שמים לב כי ישנו ריח חזק הנודף מבחוץ ונכנס, הם ניסו לתור אחר מקור הריח, עד שלאחר בירור קצר התברר להם כי ישנה כנסייה נוצרית הממוקמת לא רחוק מביתם, אשר שם מקטירים מידי יום קטורת לעבודה זרה, וזה מקור הריח החזק החודר מידי יום אל תוך ביתם, הרב שטיינמן הזדעזע מהעובדה כי ריח של עבודה זרה ממלא את חלל ביתו וניסה למצוא בכל דרך פתרון לבעיה, תחילה ניסה לאטום את חלונות הבקתה היטב על מנת להדוף את הריח, אך לאחר שראה כי מאמציו עלו בתוהו החליט להתחיל בחיפושים אחר דירה אחרת לעבור אליה, הוא חיפש וחיפש אך לאחר זמן ממושך ראה שעדיין לא מצא שום דירה או בקתה העומדת בתנאים שהציב לעצמו וכי אין לו ברירה אלא להישאר באותה בקתה, ומרוב צער על מכשלה זו חלה רבינו.

הוא החליט להתחנן לקב"ה שיטול ממנו את חוש הריח כדי שלא יכשל בו שוב. הוא התפלל על כך בדמעות... בא' מהימים כשחזר מהתפילה בישר לרבנית באושר - ברוך ה', משמים קיבלו את תפילתי! אינני מריח דבר!

[ספר מנחת ערב - עבודה זרה ועוד]

כל הסחורה המיובאת מחו"ל אין עליה פיקוח משעת הגזירה

בגליון הקודם התחלנו בנושא של בירור מקורות השיער, וראינו מעט מן המקורות והראיות על הכמויות העצומות של השיער ההודי המסתובב בשוק.

אמנם למרות כך הרבה מהסוחרים והפאניות טוענים שברור להם שהשיער אינו מגיע מהודו, ומתייחסים לכל הנתונים כלא רלוונטים לגביהם, כיון שלהם ברור שהשיער שלהם אינו מגיע מהודו.

אלא שאם מתחקים אחריהם מגלים שכל מה שברור להם נובע מאינטואיציות של דרכי המסחר בין הגויים ומאמון איתם, או מאקסיומות שהסוחרים מניחים ללא כל בסיס [כגון שהשיער ההודי אינו ראוי לפיאות דבר שמוכחש בעליל מכל המומחים ומאין סוף ראיות ברורות] דברים שפשוט שמבחינת השו"ע אינם מספיקים כלל. אף אחת מהם אינה מביאה סחורה שראתה את הגזירה, ועל אף שהפאניות טוענות שהן יודעות להבחין בין שיער הודי לשיער אחר, [דבר שלדעת מומחים רבים לא שייך] הרי שבניסיון שערכו להרבה פאניות בליווי של הגר"ש רוזנברג שליט"א גילו שכל הפאניות הגדולות לא ידעו להבחין בין השערות וכולן נפלו במבחן [מלבד אחת שהודתה שאין היא יכולה לדעת מקור השיער], אך כל נקדים את המאוחר.

השיער בהודו נזיל מכל מקום אחר בעולם וע"כ אפילו היה

מיצוט צריך לחשוש לו

כאמור בגליון הקודם הבאנו שהעובדה הפשוטה היא שודאי צריך לחשוש לכך שיש רוב שיער שמגיע מהודו ואף הרבה מעבר לכך. ובאמת, חשוב להדגיש, שדעת פוסה"ד מרן הגר"מ שטרנבוך שליט"א שגם אם היינו אומרים שרוב השיער אינו מגיע מהודו, עדיין צריך לחשוש שהשיער הגיע מהודו, ואע"פ שבדרך כלל הולכים אחר הרוב, מ"מ בנידון דידן צריך לחוש שמא השיער מגיע מבתי התפילה שלהם, וע"י בתשובות והנהגות ח"ב סת"ד.

והסברא בזה דהנה ידועים דברי הגמ' (חולין צה.) שבתשע חנויות מוכרים בשר שחוטה, וחנות אחת מוכרת בשר נבילה, אם נמצא הבשר ביד גוי הולכים אחר הרוב.

אמנם נתבאר שם בר"ן על הרי"ף [ג.] שכל דין זה שהולכים אחר רוב הבשר השחוטה אמור רק אם מחיר הבשר שווה בשניהם, אבל אם יש איזו סיבה שהגוי יעדיף לקנות ממקום שמוכרים בשר טריפה, כגון אם המחירים שם הם יותר זולים, שוב אין הולכים אחר רוב חנויות, ויש לחוש שהבשר טריפה.

המשך בעמ' הבא <

1 יש כמה פאניות בשוק שטוענות שיש להן כשרות משעת גזירה, אך בפועל כשמתחקרים אותם קצת יותר הן מודות שלא מדובר על פיקוח ממש משעת גזירה וכי' [ויש סוחרים שסומכים על כך שהגויים מראים להם הסרטות בודדות של גזירות, דבר שאין לו שום משמעות הלכתית], ולמעשה אין אפילו אחת שהסחורה שהיא מביאה מפוקחת משעת גזירה, אדרבה, אם ידוע למישהו על פאנית או סוחר שטוען שהוא מביא סחורה שראים את הגזירה ומוכן שיהיה כשרות מפקחת, מוזמן לכתוב למייל המצורף ובאם ניוכח שהדברים יבשילו על כשרות ראויה על הגזירה נפרסם בל"נ כאן את שמו של הסוחר.

תגובות והערות ניתן לשלוח למייל
hadvekim@gmail.com

מקורות נוספים מחוקרים ומומחים בתעשיית השיער

סוכנים של רשות המיסים לצורך

יבוא סחורות מסחריות - Clearitusa

[עוזר לאנשים שמייבאים דברים להסדיר את היבוא אצל רשות המיסים, ונותן את המידע שצריכים לדעת כדי לייבא סחורות. הם מכירים מקרוב את המסחר העולמי, ויודעים מה מגיע ומאיפה].

"שיער רמי הוא האיכות הגבוהה ביותר של שיער אנושי אמיתי והוא יקר יותר - ומוערך יותר - משיער שאינו של רמי... הוא נאסף בעיקר בהודו, שם נשים הינדיות נוסעות למקדשים כדי לגלח את ראשן".

מתוך ספר שכתבה פרופ' א.ט. שחקה את ענין השיער בעולם

כמו שאמר לי סוחר הודי... הרבנים הקשו מאוד על נשים יהודיות כשהציגו האיסור על שיער הודי. כיום, השיער צריך לעבור דרך מאד ארוכה לפני שזה יגיע אליהם!

ple. As another Indian trader tells me, 'I sell the hair as Indian but what the buyers do in their own countries, we cannot say. Those rabbis made it very difficult for Jewish women when they introduced the ban on Indian hair. Nowadays, hair has to travel a very long way before it gets to them!' It is not inconceivable that some

מתוך דברי אחת מהחוקרות [א.מ.] בנושא מקורות השיער:

לידיעתך: 85% מהשיער של העולם מגיע מהודו מכיוון שרוב ההודים הם הינדים שגוזזים את שיערם, (או מקריבים קורבנות דתיים) לאלים שלהם בעוד שרוב המלזים, הקמבודים והסינים הם בודהיסטים, הטנסור של שיער אינו הנוהג שלהם, כך שאין סיכוי שמדינות אלו יוכל לספק את הביקוש של העולם... יחד עם זאת, מספר גדול של נשים ברזילאיות בעצמן לובשות תוספות שיער הודי, כך שאם הן היו מוכרות את שיערן, זה יהיה מאוד נדיר.

מתוך כתבה שנכתבה ע"י מוכרי שערות בברזיל:

"...וכך הרבה מפעלים וחנויות שמוכרות שיער ברזילאי מנצלים את התמימות של הלקוחות נגדם והשיער שכתוב עליו באריזה שהוא ברזילאי יכול להיות שהוא בא מדרום הודו [שם יש הרבה מקדשים]. כמו שכבר אמרנו קודם 90% מהשערות שמסתובבים במפעלי הפיאות באים מהודו...".

Mas, dentro dessa linha de raciocínio é oferecido um cabelo supostamente brasileiro, que às vezes pode não ser. Assim, muitas empresas e lojas virtuais que vendem cabelos brasileiros, usam a ingenuidade da cliente contra ela mesma. É aquele cabelo que na embalagem diz ser brasileiro, pode ter vindo do sul da Índia. Como já mencionei antes, cerca de 90% dos cabelos que circulam nas indústrias de peruucas vem da Índia porque a turma lá curte oferecer o cabelo (com todo o respeito). Os outros 10% vem da China, Brasil, Malásia, e aí vai... Mas vocês já viram que anúncios de cabelos brasileiros não são aqueles que vêm pela internet? Então é bom estar com os olhos bem bem abertos em relação a isso.

[ניתן לקבל את הציטוטים המקוריים במייל המערכת]

מבואר מדבריו שאפילו אם יש רק חנות טריפה אחת, כיון שהמחיר של הטריפה הוא יותר זול ממה שמוכרים בשר כשר, שוב לא הולכים אחר הרוב, כי יש להניח שהגוי קנה דווקא הטריפה.

ובכן כתב התבואות שור (ס' ס"ג סעי' טו בשמלה חדשה, ואת כז בתבואות שור) שהדבר ברור שלא נאמר הדין ללכת אחרי הרוב אלא כשאין לגוי שום סיבה לקנות דווקא בשר טריפה, וזה לשונו: "ובמקומות שאין הגויים קונים כשירות כמו טריפות, אי משום דמוזלי טריפות לגבייהו, או מטעם אחר, מדינא אסור בשר מיד גוי אפילו ברוב כשר בעיר, דסתמייהו ממייעוט טריפות ניהו" עכ"ל.

ובכן כתב הפמ"ג (ס' ס"ג שפ"ד ס"ק א) וזה לשונו: "ומיהו במקום שטריפות יותר בזול מן הכשירות, הרבה מאחרונים אוסרין אף דלא ראינו ממי לקח, דמסתמא מטריפה לקח" עכ"ל.

ובכן כתב בספר יד יהודה (הפירוש הקצר ק. יט) וז"ל "וכל זה באין בשר כשר יותר ביוקר מבשר נבילה ופשוט", וכ"ה בבדי השלחן (ק"י ס"ק נא) ועוד.

והנה על אף שהר"ן כתב את דינו רק אם מחיר הטריפה יותר זול, התבואות שור הרחיב הגבול, והוסיף שגם אם יש איזה טעם אחר למה נוח לו לגוי לקחת ממקום הטריפה, שוב לא הולכים אחרי הרוב.

והנה המציאות היא שרוב הפאניות בארץ קונות את סחורתם אצל מספר לא גדול של ספקים, והספקים בעצמם מספקים כמות מאד גדולה של סחורה, ונמצא לפי החשבון שהספק בעצמו צריך למצוא עשרות רבות של נשים חדשות כל יום (!). וא"כ יש לסוחר מצוי שתי אפשרויות - או לחפש מחדש כל יום עשרות ומאות נשים חדשות המוכנות למכור את שער ראשן תמורת מחיר לא כל כך גבוה, ועליו לשרך את רגליו כל יום ויום למקום אחר, ולחפש מחדש נשים עם שער ארוך איכותי שמוכנות לחתוך, וכל אשה נמצאת במקום אחר, וצריך לשלם לה כפי נטיית ליבה, ואפילו ימצא - הוא חייב לסרק את השער הזה, ולהסיר כל השערות הלבנות ולמייץ את השער על פי האורך כו'.

א יש לו דרך קצרה מונחת לפניו. פשוט להתקשר להודו ולבקש כל כמות שעולה על ליבו, כי בהודו ניתן להשיג הכל במקום אחד, מאחר שיש בהודו איסוף של נשים שבאים דווקא לשם להתגלח, והשיער מגיע לטמפל בחינם כך שהמחירים זולים, ובסך הכל אפשר לקנות שער מאוד ארוך במחיר די נמוך, וכבר יש המון שיער הודי שמסתובב בברזיל ובארצות רבות כפי שמוכח במקורות רבים.

ומבייץ שדרך אחת יותר קלה, עלינו לחשוש שכל שער שנמצא ביד גוי הוא מהאיסור, ולכן כל שער שמגיע מיד גוי עלינו לחשוש שהוא מהודו, וברור שצריך כשירות וללא זה חייבים מדינא לחשוש לכך שהשיער אסור גם אם לא היינו אומרים שרוב השער הוא מהודו.

אד כאמור בנידון דידן אין צורך לזה כלל, שהרי מוכח מעשרות מקורות שרוב השיער מגיע מהודו, וכיון שהשיער ההודי נאסר ע"י גדולי ישראל מחמת שהוא נגזז לע"ז, ודאי שחובה לפקח באופן ודאי שהשיער אינו מגיע משם.

הזכות של כל יחיד ויחיד

האיסור אינו מושרש - כך אמר מרן הגריש"א בענייננו, כאשר האיסור אינו מושרש עד שהוא יחלחל מהשכל ללב לוקח זמן זמנים טובא, אפילו לאנשים שמנהגם לציית לכל דברי גדולי ישראל, וכ"ש לאנשים שמחפשים כל בדל של סברא הכי משונה שתהיה ע"מ להצדיק את עצמם למפרע בכל מה שקורה, וכ"ש שיש כשרות שלדעת רוב הגדול של פוסקי זמנינו גרמה קרירות עצומה בציבור. אפילו אנשים שמודעים לאיסור ויודעים את פני הדברים, כשדנים איתם על כך שצריך לחשוש שהדמים נתפסים באיסור או שיש בזה איסור של "ולא תביא תועבה אל ביתך" וכו' הם מתקשים לעקל, אבל הלכה לא נבנית מהרגשות, וכשם שאדם שהולך במקום עם עירוב בעיית עושה איסור גם אם אינו חולם שהוא עושה, כך וכ"ש בנידון דידן בדבר שכבר דשו בו רבים וכל כך קשה לשנות, וממילא הזכות של כל יחיד ויחיד שעושה מעשה - גדולה היא לאין שיעור ומשפיעה על כל הסביבה.